

Innowatorzy na start!

Innowacje – pojęcie bardzo często używane w wielu dziedzinach życia, również w rolnictwie. Tylko co ono dokładnie oznacza? Pierwszym skojarzeniem z innowacjami w rolnictwie jakie się nasuwa, to przede wszystkim nowoczesne rozwiązania techniczne często współpracujące z systemami GPS, pojazdy samobieżne, ale również nowoczesne rozwiązania stosowane w oborach przy hodowli zwierząt. Jak widzimy, jest to dość szerokie zagadnienie i tak powinniśmy na nie potrzebować, ponieważ może ono dotyczyć dosłownie każdego obszaru związanego z rolnictwem. A jak stać się innowatorem? O tym mówiliśmy podczas Szczytu Podlaskich Grup Operacyjnych, który odbył się w połowie grudnia w Białymstoku.

Spotkanie dotyczące innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie zostało zorganizowane przez Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie. Miało na celu zainteresowanie rolników i mieszkańców obszarów wiejskich tematem wdrażania nowoczesnych rozwiązań oraz zaprezentowania możliwości wsparcia finansowego na podejmowanie działań w zakresie innowacji przez zainteresowanych rolników. Programem, który jest dedykowany podejmowaniu takich działań jest „Współpraca”, wspiera on działania podejmowane przez zawiązane grupy operacyjne.

Co to jest „Współpraca”?

Program „Współpraca” to środki finansowe dedykowane grupom operacyjnym realizującym projekty wdrożeniowo-badawcze. Są to konsorcja, w skład których wchodzi jednostka naukowa, rolnik i inne podmioty, które są konieczne, aby osiągnąć założone w projekcie cele. Najprościej mówiąc grupa operacyjna ma za zadanie, poprzez badania naukowe i pozostałe zaplanowane działania, rozwiązać problem, który został zdiagnozowany u rolnika.

W historii naborów w programie pojawiły się również działania skierowane do rolników, którzy zajmują się wytwarzaniem żywności we własnym gospodarstwie. Przetwórcy byli również zobowiązani do działania w ramach grupy operacyjnej, jednak realizowali projekty, które dotyczyły dofinansowania działań ułatwiających rolnikom wprowadzanie na rynek swoich produktów. Pomoc finansową można było przeznaczyć na dofinansowanie przetwórci i obiektów służących do przygotowania produktów do sprzedaży, na działania marketingowe oraz na środki transportu.

Te dwa rodzaje naborów, które odbywały się w ramach działania „Współpraca” potocznie nazwano kolejno „dużą współpracą” i „małą współpracą”.

Innowacje w województwie podlaskim

Konferencję Szczyt Podlaskich Grup Operacyjnych otworzył Wojciech Mojkowski, Dyrektor Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie. Podkreślił wagę działań proinnowacyjnych, które w dużym stopniu wpływają na rozwój gospodarstw indywidualnych, ale również w szerszym zakresie obszarów wiejskich. Zaznaczył, że w województwie podlaskim działa już wiele grup realizujących projekty, które wzięły udział w programie „Współpraca”. Właśnie o tych grupach w dalszej części konferencji opowiadał Zbigniew Sokołowski broker innowacji z województwa

podlaskiego. W swoim wystąpieniu skupił się na grupach operacyjnych „MA-2” i „Naczynia z Młyna” aktualnie realizujących projekty wdrożeniowo-badawcze. Omówił również sytuację związaną z rozliczaniem wsparcia przez grupy operacyjne realizujące projekty dotyczące zakładania i rozwoju krótkich łańcuchów dostaw. Uczestnicy mogli zapoznać się z przykładami grup operacyjnych działających w województwie podlaskim, zobaczyć z jakiego zakresu tematycznego są prowadzone projekty i jakie innowacje są efektem realizacji projektów. Dzięki prezentacjom, każdy z obecnych na konferencji miał możliwość zapoznania się z ideą jaka przyświeca działaniu „Współpraca” i tworzeniu grup operacyjnych, co było wstępem do tematów poruszanych w dalszych punktach programu.

Od czego zacząć?

Na konferencję Szczyt Podlaskich Grup Operacyjnych została zaproszona ekspert w dziedzinie prowadzenia grup operacyjnych Karolina Kolańska. Prezentując kolejny temat programu spotkania opowiedziała o zasadach tworzenia grup operacyjnych tych formalnych, ale i tych praktycznych, które wynikały z jej doświadczenia z doradzania powstającym grupom.

Podkreśliła, że na początku bardzo ważną kwestią jest dobór odpowiednich konsorcjantów. Ciężko jest współpracować, gdy członkowie grupy nie znają się, a już jest bardzo ciężko, gdy nie mają do siebie zaufania. Realizując projekt działamy kolektywnie, dlatego przed skompletowaniem składu grupy trzeba poważnie zastanowić się nad odpowiednim doбором jej członków. To jest podstawa osiągnięcia końcowego sukcesu. Co prawda są to oczywiste sprawy, jednak nie takie łatwe do zrealizowania. Nie zawsze rolnik ma możliwości, aby znaleźć solidnych i zaufanych partnerów do konsorcjum. Dlatego przy tworzeniu grup, wnioskowaniu o pomoc, czy też w późniejszym czasie realizacji operacji jest zalecana współpraca z wojewódzkim brokerem innowacji, który z doświadczenia wie z kim warto podejmować współpracę, lub też kto zajmuje się tematyką związaną z przedmiotem operacji.

Karolina Kolańska przedstawiła też formalne kwestie związane z założeniem grupy operacyjnej, która działa na zasadzie umowy konsorcjum podkreślając istotę pewnych zapisów w umowie. Ważne jest to, aby już na początku współpracy określić zadania każdego z konsorcjantów, zasady współpracy, kanały komunikacji i podział praw własności intelektualnej. Podsumowując swoje wystąpienie, zachęcała rolników do udziału w tym działaniu, ponieważ daje ono wiele możliwości rozwoju swojej działalności, a przede wszystkim zastosowania czasami niekonwencjonalnych rozwiązań, które mogą okazać się ciekawymi osiągnięciami.

Innowacje w krótkim łańcuchu dostaw żywności

Tematem, który również był omawiany podczas konferencji był udział rolników przetwórców żywności w grupach operacyjnych, które chcą wziąć udział w naborach w ramach „dużej współpracy”. Zasady aplikowania są trochę inne niż przy programach z „małej współpracy”, jednak możliwe do zrealizowania.

Karolina Kolańska wspólnie z przedstawicielkami grup operacyjnych Barbarą Majoh i Lidią Morawską zaprezentowały dwie działające grupy operacyjne, które realizują projekt w ramach rozwoju krótkich

łańcuchów dostaw. Każda z prezentacji przedstawiała osiągnięcia jakie do tej pory udało się wypracować oraz możliwości i perspektywy jakie są jeszcze przed nimi.

Prezentacja dobrych przykładów zaciekała uczestników do tego stopnia, że wywiązała się dyskusja dotycząca prezentowanych tematów. Pytania dotyczyły zarówno spraw związanych z rozliczaniem pomocy, ale również związanych ze sprawami organizacyjnymi, korzyściami wynikającymi z udziału w operacji oraz planami na przyszłość. Uczestnicy mieli możliwość bezpośredniego kontaktu i dyskusji z osobami, które bezpośrednio realizują operacje, co dało im możliwość rozmowy z praktykami, którzy realnie mierzyli się z napotykanymi problemami, ale również odnieśli sukces dzięki udziałowi w działaniu „Współpraca”.

W punkcie podsumowującym konferencję, Karolina Kolańska zaprezentowała zasady koordynacji projektów, procedurę wprowadzania zmian w planie operacji oraz podstawowe kwestie związane z rozliczeniem finansowym.

Uczestnicy mieli możliwość kompleksowego zapoznania się z możliwościami jakie daje rolnikom udział w działaniu „Współpraca”. Dzięki przekazanej informacji i przede wszystkim prezentacji dobrych przykładów, była możliwość poznania programu „od podszewki” co w przyszłości może się przełożyć na większe zainteresowanie rolników podjęciem działań w kierunku proinnowacyjnych rozwiązań.

Krzysztof Kuteszko

PODR Szepietowo

